

SAOPĆENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor

Users are kindly requested to mention the data source

GODINA/ YEAR V

SARAJEVO, 26.05.2015.

BROJ/ NUMBER 1

SAOBRAĆAJ

TRANSPORT

VAZDUŠNI SAOBRAĆAJ¹⁾

AIR TRANSPORT¹⁾

U 2014. godini ukupno je ostvareno 17.295 aerodromskih operacija, što pokazuje rast od 17,4 % u odnosu na prethodnu godinu.

In the 2014 total of aircraft movements recorded was 17.295 which is 17,4% more than the previous year.

Broj prevezenih putnika u 2014. godini u poređenju sa 2013. godinom porastao je za 18,9 % .

Number of transported passengers in the 2014 increased by 18,9 % compared to 2013.

U vazdušnom prevozu robe zabilježen je značajan rast, a obim prevezene robe veći je za 62,0 % u odnosu na prethodnu godinu.

The transportation of goods by air, a significant growth, and the volume of goods increased by 62,0% compared to the previous year.

Količina prevezene pošte u 2014. godini bilježi značajan rast. U poređenju sa 2013. godinom količina prevezene pošte veća je za 0,8 % .

The amount of transported mail in 2014.year has seen significant growth. Compared with the 2013th the quantity of transported mail volume increased by 0, 8 %.

T.1.Promet na aerodromima

T.1. Traffic in air transport

	2012	2013	2014	Indeksi/Indicies			
				2013	2014	2014	
				2012	2012	2013	
Broj aerodromskih operacija	13.980	14.730	17.295	105,4	123,7	117,4	<i>Number of aircraft movements-total</i>
Prevezeni putnici	668.876	804.978	956.864	120,3	143,1	118,9	<i>Transported passengers</i>
Uzletjeli	335.331	404.348	479.659	120,6	143,0	118,6	<i>Embarked</i>
Sletjeli	333.545	400.630	477.205	120,1	143,1	119,1	<i>Disembarked</i>
Prevezeni teret, t	1.624	1.609	2.607	99,1	160,5	162,0	<i>Freight transported, t</i>
Utovaren	480	428	974	89,2	202,9	227,6	<i>Loaded</i>
Istovaren	1.144	1.181	1.633	103,2	142,7	138,3	<i>Unloaded</i>
Prevezena pošta, t	334	400	403	119,8	120,7	100,8	<i>Mail transported, t</i>
Utovaren	87	76	81	87,4	93,1	106,6	<i>Loaded</i>
Istovaren	247	324	322	131,2	130,4	99,4	<i>Unloaded</i>

¹⁾ Izvor podataka : Direkcija za civilno vazduhoplovstvo Bosne i Hercegovine (BHDCA)

Data source : Directorate of Civil Aviation of Bosnia and Herzegovina (BHDCA)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine preuzela je podatke o aerodromskim operacijama, prevezenim putnicima, teretu i pošti na aerodromima u BiH od Direkcije za civilno vazduhoplovstvo Bosne i Hercegovine (BHDCA). Direkcija za civilno vazduhoplovstvo (BHDCA) je podatke obradila u skladu sa standardima International Civil Aviation Organization (ICAO).

Svi podaci o broju prevezenih putnika, tereta i pošte odnose se na međunarodni vazdušni saobraćaj, jer u Bosni i Hercegovini nema domaćeg vazdušnog saobraćaja.

DEFINICIJE

Aerodrom

Određena kopnena ili vodena površina (uključujući sve zgrade, instalacije i opremu) namijenjena da se u potpunosti ili jednim svojim dijelom koristi za polijetanje i slijetanje aviona, kao i njihovo kretanje po zemljenoj površini i koja je otvorena za obavljanje aktivnosti komercijalnog vazdušnog saobraćaja.

Avion

Bilo koja mašina koja može da se održava u atmosferi zahvaljujući potisku vazduha isključujući potisak vazduha u odnosu na površinu zemlje.

Kretanje aviona

Polijetanje i slijetanje aviona na aerodrom.

U statistici vazdušnog saobraćaja jedan dolazak i jedan polazak računaju se kao dva kretanja. Uključena su sva kretanja aviona u komercijalne svrhe i ne-komercijalne operacije generalne avijacije. Isključeni su državni letovi dodirni i idi (touch and go) i neuspjeli prilazi (overshoot).

Vazdušni prevoz

Bilo koje kretanje robe i/ili putnika avionom.

Komercijalni vazdušni prevoz

Bilo koje kretanje robe i/ili putnika avionom u komercijalne svrhe.

Domaći vazdušni prevoz

Vazdušni prevoz na domaćim letovima.

Međunarodni vazdušni prevoz

Vazdušni prevoz na međunarodnim letovima.

Mjesto polaska i dolaska na letu

Saobraćaj u okviru obavljanja komercijalne vazdušne usluge koja je označena jedinstvenim brojem leta i podijeljena na parove aerodroma prema mjestima utovara/ukrcaja i mjestima istovara/iskrcaja na tom letu.

Prevezeni putnici u vazdušnom prevozu

Svi putnici na određenom letu (pod istim brojem leta) računati samo jedanput, a ne iznova na svakoj dionici tog leta.

Uključuju se svi putnici koji se prevoze uz naknadu ili

NOTES OF METHODOLOGY

Source and methods of data collection

Agency for statistics of Bosnia and Hercegovina are taken data on aircraft movements, number of passengers, freight and mail transported or airports in BiH from Directorate of civil aviation of BiH (BHDCA). Directorate of civil aviation of BiH (BHDCA) processed data in accordance with Interneational Civil Aviation Organization (ICAO) standards.

All data on number of passengers, freight and mail are related to international air transport. Bosnia and Hercegovina has no domestic air transport.

DEFINITIONS

Airport

A defined area of land or water (including any buildings, installations and equipment) intended to be used either wholly or in part for the arrival, departure and surface movement of aircraft and open for commercial air transport operations.

Aircraft

Any machine that can derive support in the atmosphere from the reactions of the air other than the reactions of air against the earth's surface

Aircraft movement

An aircraft take-off or landing at an airport.

For airport traffi c purposes one arrival and one departure is counted as two movements. Included are all commercial aircraft movements and non commercial general aviation operations. Excluded are State flights, touch and goes, overshoots and unsuccessful approaches.

Air transport

Any movement of goods and/or passengers on an aircraft movement.

Commercial air transport

Any movement of goods and/or passengers on a commercial aircraft movement.

National air transport

Air transport on a domestic flight.

International air transport

Air transport on an international flight.

On flight origin and destination (OFOD)

Traffi c on a commercial air service identi fi ed by a unique fl ight number subdivided by airport pairs in accordance with point of embarkation and point of disembarkation on that flight.

Air passengers carried

All passengers on a particular fl ight (with one fl ight number) counted once only and not repeatedly on each individual stage of that fl ight.

All revenue and non revenue passengers whose

bez naknade, čije putovanje počinje ili završava se na izvještajnom aerodromu i putnici u transferu koji se pridružuju ili napuštaju let na izvještajnom aerodromu. Isključuju se putnici u direktnom tranzitu.

Teret

Bilo koji predmet prevezen avionom, osim pošte, potrebština posade i prtljaga.

U statističke svrhe, teret obuhvata ekspresno poslan teret i pošiljke, diplomatske torbe, ali ne i putnički prtljag. Svaki prevoz kamionima, uz korištenje vazduhoplovnog tovarnog lista, treba da bude isključen.

Pošta

Prepiske i ostale pošiljke prevezene avionom, koje su poslate od strane poštanske administracije i namijenjene za isporuku poštanskoj administraciji.

Isključuje se ekspresni teret i ekspresne pošiljke.

journey begins or terminates at the reporting airport and transfer passengers joining or leaving the flight at the reporting airport. Excludes direct transit passengers.

Freight

Any property carried on an aircraft other than mail, stores and baggage.

For statistical purposes, freight includes express freight and parcels and diplomatic bags but not passenger baggage. All trucking operations using an air waybill should be excluded.

Mail

Dispatches of correspondence and other objects carried on an aircraft, which have been dispatched by and intended for delivery to postal administrations.

Express freight and express parcel shipments are excluded.

Izdaje i štampa Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622

Elektronska pošta/E-mail : bhas@bhas.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.ba>

Odgovara zamjenik direktora Fadil Fatić

Person responsible: Fadil Fatić, Deputy Director

Saopćenje priredili: Ševala Korajčević, Emina Mehanović

Prepared by: Ševala Korajčević, Emina Mehanović

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se i na internetu

First Release data are also published on the Internet
